

Reactie pakket Belastingplan 2025

Bijlage 3

Wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 2025

1. Algemeen

Het wetsvoorstel dat voorligt is grotendeels vergelijkbaar met het voorstel zoals dat in het voorjaar van 2024 in consultatie is gegaan. De NOB heeft daar destijds¹² prangende kwesties.

2. Afrekening ineens van in jaren/generaties opgebouwde ab-claim door uitsluiting bepaalde aandelen

In de reactie op het consultatiedocument heeft de NOB aandacht gevraagd voor een zeer onwenselijk gevolg van de voorstellen. Dit houdt verband met het feit dat, in afwijking van het verleden, scherpere kwantitatieve en kwalitatieve eisen worden gesteld aan het aandelenbelang in de vennootschap.

Gevolg daarvan is niet alleen dat bij een toekomstige schenking of vererving bepaalde aandelen niet meer in aanmerking komen voor de bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting (BOR), maar ook dat de doorschuifregeling in de inkomstenbelasting (DSR) niet meer van toepassing is en de ab-claim moet worden afgerekend. Deze ab-claim is in veel situaties in de loop van vele jaren of generaties op grond van de toenmalige wetgeving doorgeschoven.

---

¹ www.nob.net/publicaties/reactie-internetconsultatie-wet-aanpassing-bedrijfsopvolgingsregeling-2025.

De consequentie van het huidige wetsvoorstel is dat deze in vele jaren of generaties opgebouwde ab-claim nu ineens door de huidige generatie moet worden afgerekend. De NOB vraagt zich af of de – potentieel nadelige – gevolgen, met name voor bedrijven die al meerdere generaties in de familie zitten, is onderkend en beoogd. **(VRAAG 1)**

3. 5%-grens gewone aandelen

In het wetsvoorstel wordt voorgesteld om enkel aandelen te laten kwalificeren voor de BOR en DSR die als ‘gewone aandelen’ kunnen worden aangemerkt. Dragende gedachte daarbij is dat dit aandelen betreft die een wezenlijk economisch belang vertegenwoordigen. Andersoortige aandelen die een aanmerkelijk belang vormen vertegenwoordigen kennelijk niet een dergelijk belang. Naar de mening van de NOB is deze keuze discutabel. Het is immers zeer wel mogelijk dat bijvoorbeeld soort-aandelen of tracking stock wel degelijk een wezenlijk economisch belang vertegenwoordigen in de onderneming, zeker als iemand al die aandelen in bezit heeft. De wetgever maakt zelf een onderscheid tussen situaties waarbij er om goede redenen een aanmerkelijkbelang (ab) is (meesleepregeling, meetrekregeling, fictief ab) en misbruiksituaties (opties op aandelen of winstbewijzen). De NOB begrijpt dat sommige vormen weinig economisch belang vertegenwoordigen en geeft de wetgever in overweging om enkel die vormen uit te zonderen die als misbruik aangemerkt kunnen worden. **(VRAAG 2)**

Meer ten principale wijst de NOB erop dat met de voorgestelde inperkingen de rechtsvormneutraliteit met IB-ondernemers verder afneemt. Voor ondernemers die hun onderneming in privé uitoefenen (IB-ondernemers) stelt de wetgever geen kwalitatieve of kwantitatieve eisen voor de toepassing van de BOR en DSR. Een minimaal procentueel belang in de onderneming kan in aanmerking komen voor de faciliteiten. Ook in geval van een VOF waarbij één van de vennoten bijvoorbeeld een voorbehoud heeft voor bepaalde winstreserves, kunnen beide vennoten voor de faciliteiten in aanmerking komen. Bij de ondernemers die hun onderneming in de vorm van een BV drijven wordt van oudsher een kwantitatieve eis gesteld van 5 procent, waarbij is aangesloten bij het ab-criterium. Daarmee worden aan deze ondernemers feitelijk al vele jaren zwaardere eisen gesteld. Door nu aanvullende kwalitatieve eisen op te nemen, wordt de rechtsvormneutraliteit nog verder aangetast. De NOB verzoekt om toe te lichten wat hiervoor de onderbouwing is. **(VRAAG 3)**

4. Directe en indirecte verwatering

In het wetsvoorstel is opgenomen om gevallen van zogenoemde ‘directe verwatering’ uit te sluiten van de BOR en DSR en gevallen van zogenoemde ‘indirecte verwatering’ voorsnog toe te staan. Als reactie op het consultatievoorstel is door meerdere partijen, waaronder de NOB, op deze inconsistentie gewezen en in de Memorie van Toelichting (MvT) op het wetsvoorstel wordt daaraan ook gerefereerd.

Uiteindelijk gaat het om de vraag of er met het directe dan wel indirecte belang een zodanig belang in de onderneming is dat dit in aanmerking komt voor de BOR en DSR. Het antwoord op de vraag of dit een direct dan wel indirect belang behelst, zou – mede uit een oogpunt van neutraliteit – niet van belang moeten zijn. De NOB pleit er dan ook voor om dit onderscheid te heroverwegen en voorsnog, zo nodig in afwachting van een éénduidige regeling, ook de gevallen van directe verwatering in aanmerking te laten komen voor de BOR en DSR. **(VRAAG 4)**

5. Omzetting gewone aandelen in letteraandelen ten behoeve van eigen dividendpolitiek

In onze reactie op het consultatiedocument hebben we geconstateerd dat de invulling van het begrip ‘preferente aandelen’ tot veel onduidelijkheden en discussie kan leiden. Dit blijkt ook uit het voorbeeld in onderdeel 10.4 van de MvT. Onder verwijzing naar een recente uitspraak,³ geeft het kabinet aan dat letteraandelen met een hogere dividendreserve of winstreserve vanwege het daaraan gekoppelde voorrangskarakter kunnen leiden tot preferente aandelen. Deze uitleg kan zeer onwenselijke gevolgen hebben.

In de praktijk bestaat geregeld de wens om per aandeelhouder een eigen dividendpolitiek te voeren. Denk aan het geval dat er meerdere familieleden van eenzelfde generatie aandeelhouder zijn en er bij het overlijden van één van hen een dividenduitkering moet worden gedaan om de belastingheffing te voldoen. Met letteraandelen wordt voorkomen dat er op alle aandelen een dividend moet worden uitgekeerd en daarmee veel te veel winstreserves aan de onderneming moeten worden onttrokken, terwijl dat voor de andere aandeelhouders niet nodig is.

---

³ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 2 juli 2024, ECLI:NL:GHARL:2024:4438, <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:GHARL:2024:4438>.

Na een dergelijke dividenduitkering op de aandelen van de overledene, hebben de andere aandeelhouders een grotere winstreserve en daarmee dus ook een groter risicodragend bedrag in de onderneming. Veelal betekent dit dat over het meerdere aan winstreserves op die aandelen een (vaste) vergoeding wordt afgesproken, die uiteraard niet ten goede komt aan de aandeelhouder met de lagere winstreserve.

Door de uitleg in het wetsvoorstel bestaat de kans dat vanaf dat moment sprake is van preferente aandelen, die niet meer in aanmerking komen voor de BOR en DSR. Zoals gezegd is dat een zeer onwenselijk gevolg voor een reguliere situatie. Vanuit de goedkeuringen die in de op 4 juni 2024 verschenen wijziging van het BOR-besluit⁴ zijn opgenomen zou deze uitkomst des te opmerkelijker zijn. Hierin is immers goedgekeurd dat verlettering voor het voeren van een eigen dividendpolitiek – onder voorwaarden – niet in strijd is met de bezits- en voortzettingseis. In het AB-besluit is een soortgelijke goedkeuring opgenomen. Het zou inconsequent zijn als deze aandelen vervolgens zelf niet meer in aanmerking zouden komen voor de BOR en DSR.

De NOB verzoekt om de uitleg van het begrip ‘preferente aandelen’ te heroverwegen en reguliere gevallen te ontzien. Mogelijk kan dit mee worden genomen in de aangekondigde nota van wijziging voor hybride aandelen. **(VRAAG 5)**

6. Te ruim bereik BOR-carrousel

In de MvT wordt uitgebreid stilgestaan bij de reikwijdte van de regeling om de zogenoemde ‘BOR-carrousel’ tegen te gaan. De regeling is van toepassing ingeval van een schenking of vererving van een onderneming die eerder door de begunstigde of erfgenaam is vervreemd. De NOB heeft al eerder aangegeven het uitgangspunt te ondersteunen. In de vormgeving van de regeling wordt echter gekozen voor een, naar de mening van de NOB, te ruim toepassingsbereik. Enerzijds doordat ook gevallen worden uitgesloten van de BOR waarbij de onderneming maar één keer wordt verkregen (en dus niet voor een tweede keer). Anderzijds doordat nu ook moet worden getoetst of de verkregen onderneming voortkomt uit (de opbrengst) van een verkochte onderneming. De NOB begrijpt dat de wetgever herhaaldelijk gebruik van de BOR/DSR met dezelfde onderneming wenst te voorkomen, maar stelt wel voor de reikwijdte daartoe te beperken.

---

⁴ Stcrt-2024-13949.

Ons voorstel om een tegenbewijsregeling op te nemen is niet overgenomen met als argument dat de regeling al ‘zo gericht mogelijk’ is vormgegeven. Tegelijkertijd wordt in de MvT toegelicht dat gekozen is voor een ruim toepassingsbereik om allerhande vormen onder de regeling te vatten, waaronder dus ook gevallen waarin maar één keer om de BOR wordt verzocht. Naar de mening van de NOB is dit inconsistent en stelt derhalve voor om een tegenbewijsregeling op te nemen. **(VRAAG 6)**

7. Nadere invulling bezitseis; uitkomsten 29 mei arresten respecteren

De NOB heeft in de reactie op het consultatiedocument al aangegeven blij te zijn dat de wetgever de jurisprudentie respecteert van de Hoge Raad in de 29 mei arresten.⁵ In de MvT (onderdeel 2.2.1) wordt in de ogen van de NOB echter een te beperkte uitleg aan die arresten gegeven.

In r.o. 2.4.6 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat aan de bezitseis wordt voldaan als de overgenomen activiteit ‘*deel uitmaakt van de door die groep gedreven onderneming*’. In de MvT wordt echter gesproken over de situatie dat de overgenomen activiteit is ‘*opgegaan in*’ de bestaande onderneming. Dat lijkt een strakkere voorwaarde dan de Hoge Raad stelt. Dat deze interpretatie te beperkt is blijkt ook uit het feit dat wordt gesteld dat deze problematiek eveneens kan spelen bij aankoop van aandelen in een vennootschap, maar volgens de MvT “*daarvoor geldt dat gezien de juridische huls ‘opgaan in’ zelden het geval is*”. Zoals gezegd, eist de Hoge Raad enkel dat de overgenomen activiteit ‘*deel uitmaakt van de (...) onderneming*’. Dat kan bij een overgenomen deelneming – zeker na toepassing van de toerekeningsregeling – net zozeer het geval zijn als bij een activa-passiva transactie.

De NOB verzoekt om toe te lichten waarop deze (te) beperkte interpretatie is gebaseerd en om daadwerkelijk aan te sluiten bij de overwegingen in de genoemde arresten. **(VRAAG 7)**

---

⁵ HR 29 mei 2020, nr. 19/01680, ECLI:NL:HR:2020:867, <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:HR:2020:867> (activa/passiva-transactie) en HR 29 mei 2020, nr. 19/00189, ECLI:NL:HR:2020:990, <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:HR:2020:990> (aanschaf deelnemingen)

8. Onbedoeld gebruik door personen op hoge leeftijd

De NOB heeft in de reactie op het consultatiedocument de vraag opgenomen of het kabinet zich realiseert dat op basis van de voorgestelde tekst in artikel 35d lid 2 en lid 3 SW 1956 ook uitbreidingen op hoge leeftijd van een sinds jaar en dag door de schenker of erflater gedreven onderneming onder de verlengde bezitstermijn vallen, en of dit ook bedoeld is. De voorgestelde wet gaat namelijk verder dan het verlengen van de bezitstermijn bij het starten of kopen van een onderneming op late leeftijd. Het kabinet erkent dit, maar geeft aan dat *“voor wat betreft uitbreiding van de onderneming het arrest van 29 mei 2020 over de situatie van ‘opgaan in’ gerespecteerd, zodat op zo’n uitbreiding de maatregel geen effect heeft”*.

Graag vraagt de NOB aandacht voor het volgende voorbeeld:

De aandelen van een familiebedrijf zijn voornamelijk in handen van de 4^e generatie. Er is echter in 2026 nog een 90-jarige (kinderloze) tante in de 3^e generatie die 10 procent van de aandelen in het familiebedrijf bezit. Het familiebedrijf heeft een aantal deelnemingen. In deelneming X is in 2016 een 50 procent belang verworven en in 2018 is dit belang uitgebreid naar een 100 procent belang. Als tante de aandelen in 2026 schenkt aan haar (achter)neefjes en -nichtjes dan geldt op grond van het wetsvoorstel een verlengde bezitstermijn van 13,5 jaar. Bij overlijden in 2026 geldt een bezitstermijn van 11,5 jaar.

Als de NOB het goed begrijpt, dan kwalificeert het indirect gehouden belang in X voor 50 procent wel voor de BOR (i.v.m. 29 mei arresten, uitbreiding subjectieve onderneming en ‘opgaan in’), maar de 50 procent uitbreiding in 2018 niet omdat het een uitbreiding in de objectieve onderneming betreft en niet aan de verlengde bezitstermijn wordt voldaan.

De NOB vraagt zich af of de deze uitwerking juist is en of deze is onderkend en beoogd. **(VRAAG 8)** Van misbruik is immers geen sprake. De tante in het voorbeeld heeft zelf namelijk helemaal niets gestart of gekocht.

